

www.oljan.fo

Jan Müller

24 - 08 - 2012

Føroyski kajkanturin liggur sjálvandi í Suðuroynni

Kjak Hergeir Nielsen, fyrrv. lógtingsmaður skrivur - "Lóggivið er um, at alt kolvetnisvirksemi í føroyskum øki skal umvegis føroyskan kajkant. Tá ráevniskeldurnar í Norðurtalantshavi liggja í ein landsynning úr Føroyum, liggur stytsta leiðin til tann fyrsta føroyska kajkantin sjálvandi til Suðuroyar. Á Vágfirði í fyrsta og á Trongisvágfirði í øðrum lagi. Øll vinna, og serliga ráevnisvinnan arbeiðir so skjótt og so kostnaðarleyst sum til ber, og er tí ein stytri siglingsleið av alstórum týðningi fyri rakstrarkostnaðin, rakstartíðina og ikki minst fyri javnvágina í CO2 roknskapinum. Vit síggja hesi atlit aftur í Norðsjónum, har vinnan altíð hevur valt stytstu siglingsleiðina til útgerðarhavnirnar. Tað gjørdi hon í Danmark, tað gjørdi hon í Noregi, tað gjørdi hon í Skotlandi, og tað fer hon so sjálvandi eisini at gera her um okkara leiðir. Tað eru einføld rakstraratlit, ið gera, at tað er neyðugt at sigla stytstu leið, og stytsta leið av leitingarleiðunum til Føroya og aftur, táttar upp ímóti 100 fjórðingum. Tá eingin trolari tóvar, og eingin lína verður sett longri enn neyðugt er, er lítið hugsandi, at tænastraveitandi skip fara at sigla longri enn neyðugt er. Og so slettis ikki upp ímóti 100 fj. hvønn túrin. Óhugsandi er tí, at ein komandi frálavinnu fer at frávelja stytstu leið til tann næsta føroyska kajkantin. Lítið skilagott man vera at veittrað verður farvæl til tann fyrsta kajkantin, tí leitað verður eftir tí næsta. Føroyar eru ein útjaðari miðskeiðis í Norðurtalantshavi, og serligar veitingar til og úr Føroyum fara tí fram umvegis loftrúmi. Her liggur Suðuroyggin so aftur í eini eins sterkari støðu og onnur øki í landinum. Umvegis Smyril er allur flutningur eins skjótt frammi í Suðuroynni, og hann er tað aðrastaðni í landinum. Allar serligar tænastrur, ið eisini krevja loftvegis flutning, eru tí eins skjótt tøk í Suðuroynni og aðrastaðni. Allar aðrar tænastrur, tað verði seg innan umsiting, logistikk, vatn, streym, smiðju, heilsu, proviant, oam. eru í minsta lagi á javnabjóðis føti við

onnur øki í landinum. Tá Suðuroyggin soleiðis sæst hava tey sterkastu kortini á hondini, er upplagt, at hon fer inn í ráevnisvinnuna við fullari styrki og umráðandi er, at hon ger tað nú. Boringar úti í havi eru fyri stórum atfinningum og tað av røttum. Umhvørvið er viðbrekið, og vanlukkur og skilaleys dálking eru fyri støðugum atfinningum. Umframt stórsta varsemi í leitingini áleggja avtalaðar altjóða umhvørvisavtalur øllum londum og øllum vinnulívi at skipa so fyri, at so lítið CO2 verður latið út í náttúruna sum gjørligt. Kolbrintur eru í forhend lágt í metum sum orkukelda, og víðfevnd atlit verða tikin kring allan heim til at avmarka kolvetnisorkuna. Fyri at bøta um støðuna verður kolvetnisorkan ment, so at CO2 - útlátið verður so lágt sum gjørligt. Lógir og reglur verða gjørdar á flest øllum orkukrevjandi økjum og álagt verður at lata so lítið CO2 frá sær sum gjørligt. Bilverksmiðjurnar kappast um so lágt CO2 útlát sum gjørligt, og toll- og avgjaldsásetingar verða gjørdar av almennu myndugleikunum samsvarandi hesum. Velja føyroyingar øvugtu leiðina og lata vinnuna sleppa at guva óneyðuga nógv CO2 úr sær, gera teir seg inn á grannar sínar. Grannar føyroyinga er øll mannaættin, allur heimurin og alt loftrúmið kring tann viðbrekna knøttin, sum vit øll eru so góð við. Óneyðugt CO2 útlát er tí at skilja sum brot á gjørdar bindandi avtalur og sum eitt slag í andlitið á heiminum øllum. Allur framburður dálkar, men fara vit undir eina ráevnisvinnu, dálka vit sum minst, um tann fyrsti, kostnaðarleysasti og reinasti føyroyski kajkanturin í Norðurhøvum verður lagdur í Suðuroynni. Búskaparliga, rakstrarliga og umhvørvisliga er eingin sum helst ivi um, at hesin kajkanturin er veitarin av tí mest rakstrar- og umhvørvisvinarligu veitingunum á føyroyska landgrunninum. Oljufeløgini hava longu sum er gjørt greiðar mannagongdir um verju av umhvørvinum, har ma. verður hugt eftir útlátinum av ávísnum evnum, hvussu minka verður um tey, og hvussu tey móguliga fáast heilt burtur. Eisini verða mannagongdir og arbeidsgongdir gjørdar fyri at lýsa og motivera tilvitanina um umhvørvið. Tá oljufeløgini eru komin hartil, og tá vit føyroyingar oman á áhugan fyri kolvetnisvinnuni harafturat sjálvir virka sum matvøruframleiðarar í sama øki, er tað ein sjálffylgja, at vit eru enn varnari og enn meiri eftiransin enn onnur, og tí standa í eini enn fremri røð fyri at verja okkara felags umhvørvið."

Hergeir Nielsen